

תפקידי בטחון פנימי

המונח „תפקידי בטחון פנימי” המוכר כל כך לצבא הבריטי, ומעורר בו זכרונות כל כך בלתי־נעימים, אינו ידוע, כמעט, לציבור הבריטי. „תפקידי בטחון פנימי” הם אותם התפקידים שממלא הצבא בסייעו בדרך כלל לרשות האזרחית להשליט חוק וסדר. לאשרנו, לא ראוי בבריטניה צורך להשתמש לשם כך בצבא. מזה שנים רבות, אף כי במקרה אחד או שנים לאחר מלחמת העולם הראשונה נקרא הצבא לסייע למשטרה¹⁾.

אולם, מחוץ לבריטניה רגילים ורגילים החיילות לעסוק בתפקידי בטחון פנימי. מאחר שבנסיבות כאלה אין כל צורך להשתמש במטוסים, או שהשימוש בהם מועט, חוץ מצרכי תחבורה, הרי למזלו, אין חיל־האוויר המלכותי נתבע לתפקידים מעין אלה. גם צי־המלחמה המלכותי אינו מועסק בתפקידים כאלה, אלא שבתקופה האחרונה גררה העליה הבלתי־חוקית לארץ־ישראל גם את הצי לעסקי ביש זה.

תפקידי בטחון פנימי היו מאז ומעולם כסם־המות לצבא. ותהא מה שתהא הפעולה שינקוט הקצין הנמוך בשעת משבר, הרי הוא תמיד בסכנה, שלאחר המעשה יורשע כי טעה בשיפוטו. על פי רוב, ייצא הפורע זכאי, והקצין — חייב בדינו. הנטיה הפאטאלית שלא לנקוט שום פעולה בשעת מהומות, או הדרך הפאטאלית לא פחות מזו, לפעול באיחור זמן, מובן ששכיחות הן יותר בשעה שממשלת פועלים עולה לשלטון, וכבר היה מעשה, במצרים, וקצין אחד שהחליט, בהיותו נתון במצב קשה ביותר, שלא לעשות כלום, קיבל גניפה.

בצבא מוטלת, בדרך כלל, המעמסה, בעיקרה, על חיל הרגלים. חיל שבו אין מלאכת הבטחון הפנימי חביבה לא על הסמלים והטוראים ולא על הקצינים.

בעצם, אין האחריות רובצת ביותר על הטוראים, ואף על פי כן נתונים הם בשעת מילוי תפקידם לא־נעימיות רבות, מחרפות וגידופים עד רגימה באבנים או בשברי לבנים; מדי נסעם בכביש או במסילת הברזל עלולים הם כל רגע לעלות על מוקשים, להתקל ביריות מן המארב, או באש צלפים. מעולם אינם יכולים להבחין בין ידיד לאויב, ועליהם להיות מוכנים אפילו להתקפת אנשים במדי צבא בריטי או להתנפלות נשים. על הכל, צריכים הם לחכות תמיד עד שיירו בהם או יפציצום. אויבם האלמוני יורה בהם תמיד ראשונה. בנסיבות כאלה, שמעולם לא ביקשו אותן ואין הם אחראים להן כלל, מסתבר כדבר המובן מאליה, שמחובת החיילים הבריטים לשמור על קור־רוחם, ובשום מקרה לא הותר להם לנקוט אמצעי תגמול ללא פקודה מיוחדת. חייבים הם לגלות סבלנות של איוב עם קור־רוח של מלאכים. וכל אלה — במינימום של שינה ותחה לחץ בלתי־פוסק.

כרי שהקצין נושא עם אנשיו בכל הקשיים. אך על כולם, ויותר מכולם, עליו להחץ והאחריות הנוספים, הנופלים תמיד על שכם המפקד. וזאת מפני חובתו להיות מוכן ומזומן, בכל רגע מרגעי היום הלילה, להחליט כהרף עין אם מוצדק או בלתי־מוצדק השימוש בנשק שאנשיו — כחיילים — מוויגים בו באורח ליגלי. במלאכה מסוכנה, הורסת עצבים ומתישה כזו, הרי המעט מן המעט שהקצינים והחיילים כאחד זכאים לצפות לו, היא האהדה הלבבית המתמדת של בני ארצם, ועל הכל תמיכה בלתי־נרתעת של הרשויות האזרחיות המקומיות והממשלה הברי-

(1) דבר זה אירע בימי שביתת הרכבות והשביתה הכללית שבאה אחריה בשנת 1926.

טית. אם נדון לפי הדברים שנאמרו בויתוח על ארץ-ישראל בפרלמנט, ב-31 ביולי.
הרי שהושמה תקוה כזו לאל.

כיום, כבר עסוק רוב חיל-ההרגלים הבריטי בתפקידי בטחון פנימי, או שהוא
עלול להידרש לכך בכל עת ובכל שעה. זהו מצב הדברים, בשעת כתיבת הרשימה
הזאת, (ספטמבר 1946) ביפאן, סין, איי הודו המזרחית, מאלאיה, סיאם, בורמה,
הודו, ארץ-ישראל, פרס, אוסטריה, גרמניה, יון ואיטליה. בכל אחת מן הארצות
האלה נתונים חיילים בריטים יום יום ללחץ בלתי-טבעי זה, תוך סכנות מות
וריסוק אברים, שודאי אינן צריכות ללוות את מלאכתם בימי שלום.

תפקידי בטחון פנימי הם אולי פחות נעימים ויותר מסוכנים בארץ-ישראל
מאשר בכל מקום אחר, אף כי נראה, שהמהומות העדתיות בהודו, שציפו להן מזה
כבר ושפרצו לראשונה בכלכותה, מעמידות את החיילים שם בפני מצב דומה.
מעולם לא היו חיילות בריטיים נמונים ללחץ כבד יותר במשך זמן ממושך כל כך,
כאשר ראינו בארץ הקודש, שאין השמחה שרויה בה כלל. ועם זאת נדחפים הם
עד מעבר לתחומי הסבלנות האנושית לא רק בשל פעולותיה של כנופית טרוריסטים
ומרצחים המופקרת ביותר מכל הכנופיות שהסתתרו מעולם מאחורי סיסמה פוליטית
או אידיאולוגית שהיא, אלא גם בשל עמדתה האדישה וחסרת ההחלטה של
האוכלוסיה היהודית בארץ-ישראל. וכשפרסם גנרל ברקר, המפקד הצבאי האחראי
לארץ-ישראל, פקודת יום לחילותיו, בה נתכוון להדריכם בהתנהגותם — לא זכה
לתמיכה יתרה מצד הממשלה הבריטית.

אילו הוטל על המותחים בקורת על החיילות המועסקים בתפקידים כאלה
להתנסות נסיון בלתי אמצעי, כדי לדעת את משמעותה של מלאכה כזו במוגר-
האוויר הטרופי של ארץ-ישראל או כלכותה, אין ספק שנסיון-שלי-ממש מעין זה
היה מועיל להם במהרה לשנות את עמדתם.

כמה מצער הדבר, שבשנה השניה לשלום עוד יש הכרח להעסיק אלפים כה
רבים של אנשי-צבא צעירים — קצינים ושאר-דרגות — במלאכה המונעת אותם
מלהמשיך בלימודיהם ואימוניהם הצבאיים! רובם הם, כמובן, חסרי-נסיון ומתוך
כך עוד אינם בוטחים בעצמם. העדר קצינים נמוכים, מאומנים ובעלי נסיון, מטיל
מעמסה גדלה הולכת על קציני הצבא הסדיר שנשארו בתפקידם ביחידות. לאחר
שש שנות מלחמה, מחמת הדרישה הבלתי פוסקת לקציני-מטה.

למען ציון לא אַחֲשֶׂה וְלִמְעַן יְרוּשָׁלַיִם לֹא אֶשְׁקוּס עַד יֵצֵא

כַּנְגָה צְדָקָה וְיִשׁוּעָתָה בְּלִפְיֵי יְבָעֵר. וְנָאוּ גוֹיִים צְדָקָךְ, וְכָל מְלָכִים

בְּכוֹדָךְ וְקָרָא לְךָ שֵׁם קֹדֶשׁ. — לֹא יֵאמָר לְךָ עוֹד צְלוּבָה וְלֹאֲרָצֶךְ

לֹא יֵאמָר עוֹד שְׂמֵמָה, כִּי לְךָ יִקְרָא חֶסְדִּי-כִּה וְלֹאֲרָצֶךְ בְּעוֹלָה —

עַל חוֹמוֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַיִם הִפְקַדְתִּי שׁוֹמְרִים כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה —

צָבְרוּ צָבְרוּ בְּשָׂעָרִים, פָּנוּ דְרָךְ הַצֶּמֶס, סִטוּ סִטוּ הַמִּסְפָּה, סִקְלוּ מֵאֲבָן

הַרְיִמוּ נֶס עַל הַצִּמְמִים.

(ישעיה, ס"ב)